

הטור השביעי

ערכים ונכסים

עת ירדו אנשי־ספר אל עמדה ומקלט
 בין פגזי סוללות שטוחו מן הרקס
 שוב נצבחה בכל־מלוא־דחיפותה שאלת־
 השאלות: מקלט מהו? הוא ערך מקלט
 או נכס?

כי על אף הפגזים ועל אף העשן ועל אף האבק הוחל קצת
 היה הד מתלבט והומה בחצר ומהלך תחת נשם עוסרת
 וטוען: חברים, המקלט אינו ערך. היה לא תהיה. הוא קנן
 ואסור לשיכו בשום אופן לשום
 קטגוריה ישית־ערכיית אחרת.

כך דבר זה ההד ועל לב התרפק
 והרבה ראיות והסבר ודבר־פשר
 עד אשר המקלט לא הוסיף־התאפק
 ואמר בעצבות: אל נא, אל נא, פרופסור

אל נא לא. מעולם לא אמרתי — יעיד הבטון החלוד —
 וגם איש מלבדי לא שצן (במדה שהגד ונודע לי)
 שמקום לי בתחום המפשט בו נתפס אני כאבסולוט
 מבחינה ישוית־קיומית
 ולא כל שכן טרנסצנדנטלית.

אם אמרתי אולי במקרה שיש לי ערך חיוני
 הריני מבטיח לך כי לא לרעה נתכונמתי.
 כי על אף שאיני אלא כלי יש בי קצת חוש־הבחן־ציוני
 ולשווא בלי תשך תיסרני
 בשוט אונתולוגי־סמנטי.

אל נא. לא. בשמעי הסברך אשר יגיעם אינו נח
 לי נדמה שאולי לא כדאי לך — אם צד־תכלית לא נשקפת —
 להוסיף ולפרץ לבלי הרף. בתקף סתמיד כל קף.
 אל דלמים פתוחות קל־ככה.

לא כדאי להדגיש כה. לשם הרתעת כל שוגג ומזיד,
 אח מקלול הראיות הכבד (שפתאם עושה רשם קליל הוא)
 רק על מנת להוכיח היטב. במסגן שאר רוח תזוית.
 שאין ערך־הנכס הופך את הנכס לערך. תזילת.

אין כל צורך. ולא רק משום שקרור הענן עד בלי די
 ותוספת דגש מתמידה נעשית אט־לאט לטרת.
 אלא גם מפני איזה חבלין משנה ומין טעם־לך
 שתנאי המקום ותזמן מוסיפים לדברים בעל־כרת.

שהרי אם יקרה שחיל גח אל אש הפוערת לעה
 וגורר מתוכה את רעו בותילה על גחון ועל ברך
 אין הכרח מיוחד להסביר כאן בכל הרצינות המלאה
 שעל אף היותו מקום — כן, בשעת מעשה — אינה ערוה,
 הרי אין לדמות שנהפך הוא עצמו באותה שעת
 למהות ערכיית מתלשת. האם אין זה ברור־לתפארת?

אין הכרח להוכיח לו זאת. תוך הגדר משגים השוכנים,
 קדם כל, כאמור, מאחר שמבין הוא את זאת ויודע.
 ושנית... כן, מפני שאכן לפעמים אולי אין מקום
 החוצים בין משג למשג כה ברורים ונטועים לבלי נוע
 ופעמים הם אפילו אולי זה־בזה פה־נשם מתערבים
 ביחוד בשעה שאין פנאי לעין במלון ולמדא ואת.

כך דבר המקלט לאטו. — עד שאיזה ישיש מנמנם
 בפתאם שאל "מה השעה"... ואחר תילדים (אולי נכד)
 כבד כמעט פתח פיו ואמר, "שעה שתים בערך", אכל
 הוא נזכר שאסור נסח "שתים בנכס".